

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

FRANSA DURMAKSIZIN NATO'YU YIPRATIYOR - HÜRRİYET DAILY NEWS - 05.09.2020

Teoman Ertuğrul TULUN

Analyst

Blog No: 26
10.09.2020

Hürriyet Daily News (5 Eylül 2020)

Teoman Ertuğrul TULUN*

Hatırlanacağı gibi, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron geçen yıl Kasım ayında *The Economist* ile yaptığı mülakatta NATO'nun "beyin ölümünü" ilan etti.

Bu bağlamda, bir Avrupa askeri gücünün kurulması hayalinden de bahsetti. *The Economist* , Macronun Avrupa'nın geleceğiyle ilgili görüşlerini "kıyamet haberi" olarak nitelendirdi ve Macron'un "merkezci bir Avrupalı politikacı ve uluslararası işbirliği taraftarı için şaşırtıcı derecede kasvetli bir tablo" çizdiğini belirtti.

Macronun doğruyu söyleme kisvesi altındaki uygunsuz kaba benzetmesi çerçevesinde, Fransanın NATO ile tarihsel olarak sorunlu ilişkisini anımsamakta yarar bulunmaktadır.

Öncelikle, bu bağlamda, Fransa'nın Mart 1966'da ABD'nin güvenlik meseleleri üzerindeki hakimiyetini protesto etmek için NATOnun bütünleşmiş askeri yapısından çekildiğini belirtmek gerekir.

Hafızayı tazelemek açısından, bu konudaki gelişmeleri, NATOnun Gelişen Güvenlikle ilgili Meydan Okumalardan Sorumlu zamanın Genel Sekreter Yardımcısı Jamie Sheanın Mart 2009da gerçekleştirdiği bir video konferansından dinlemek daha uygun olacaktır. Shea şöyle diyor: Şunu belirtmeliyim ki, Fransızların Amerikalılara karşı hayal kırıklığı, 1956 Ekim'inde Süveyş fiyaskosuyla, İngiliz ve Fransızların Mısırı işgalinden ve İsrailliler ile gizli bir anlaşmanın parçası olarak Süveyş Kanalı'nı Nasır'dan geri almasından sonra,

Amerikalıların onları desteklemek yerine fişi çekmesiyle başladı. Eisenhower, Fransızlar ve İngilizler hakkında şu ünlü ifadede bulundu: Bu adamlar, bize tüm Arap dünyasını kaybettirmek üzereler. ☀ Fransızlar, bugünkü kuzey Vietnam olan Fransız Hindiçin'inde tutunmaya çalışırken, 1954'te Dien Bien Phu'daki Fransız yenilgisi sırasında Amerikan desteğini alamamaktan ve Cezayir'e tutunma girişimlerini Amerikanın desteklememesinden ötürü memnuniyetsiz idiler.

Yukarıdaki anlatımın da ortaya koyduğu gibi, Fransa'nın NATOdan tarihsel memnuniyetsizliği, esas olarak NATO'nun, Fransanın Orta Doğu, Afrika ve Asyadaki sömürgeci savaşlarını desteklemekten kaçınmasından kaynaklanmaktadır.

Bu örnekler, Fransa'nın o yıllarda NATOyu, kendisinin sömürgeci hedefleri için kullanamadığını göstermektedir. Talepleri karşılanmayınca da NATO'dan uzaklaşmıştır.

NATO'nun demokratik yapısı ve oydaşmaya dayalı karar alma sistemi, Fransa'nın, şu anda Avrupa Birliği'nde Doğu Akdeniz ile ilgili olarak yapmaya çalıştığının aksine, NATO'da bir egemen gibi davranmasına izin vermemiştir.

Doğu Akdeniz bağlamında izlemeye çalıştığı egemen olmaya dayanan militarist politika göz önüne alındığında, Fransa'nın eski sömürge dönemlerine geri dönmeyi şiddetle arzuladığı değerlendirmesine varmak mümkündür.
İngilterenin Avrupa Birliğinden ayrılmasının ardından Fransa, her iki Dünya Savaşından galip çıkan iki ana devletin ABdeki tek temsilcisi olarak kalmıştır.

Bu eski "muzaffer" unvanının hala geçerli olduğunu düşünen Fransa, kendisini Avrupa Birliği'nde tek karar verici olarak görme eğilimindedir. En azından şimdilik, AB'nin karar alma mekanizmalarının tam kontrolünü elinde tutuyor gibi görünmektedir. Fransa, NATOda böyle bir davranış sergileyemez. ABD ve Türkiyenin, NATOda bu tür davranışlara izin vermeyeceği açıktır.

Dolayısıyla Fransa'nın NATOyu hiç sevmediğini ve NATOyu zayıflatmak ve başarabilirse yok etmek için elinden geleni yaptığını söylemek mümkündür.

Almanya'nın akil biçimde uzlaştırmacı yaklaşımının aksine, Fransanın kargaşaya yol açacak şekilde Doğu Akdenize müdahil olmasının, NATOda istişare mekanizmaları çerçevesinde acilen ele alınması gerekmektedir.

* *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*

** Bu yazı ilk olarak 5 Eylül 2020 tarihinde *Hürriyet Daily News*da İngilizce olarak yayınlamıştır. Yazının orijinali için tıklayınız: https://www.hurriyetdailynews.com/france-ceaselessly-wearing-down-nato-op-ed-157977

Yazar hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul

Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "FRANSA DURMAKSIZIN NATO'YU YIPRATIYOR - HÜRRİYET DAILY NEWS - 05.09.2020." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2020 / 26. Eylül 10. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/Blog/FRANSA-DURMAKSIZIN-NATO-YU-YIPRATIYOR-HURRIYET-DAILY-NEWS-05-09-2020

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır